

Hilary Wainwright

JEREMY CORBYNS BEMERKELSESVERDIGE OPPSTIGNING

12. september, 2015 skjedde det utrolige i britisk politikk. Venstreradikaleren Jeremy Corbyn – erklært sjanseløs i begynnelsen av kampanjen av britisk medier – seiret med 59.5% av stemmene i uravstemningen om hvem som skulle bli ny leder i Labour Party. Kandidaten med støtte fra Tony Blair fikk bare 5%.

De få medlemmene av parlamentet (MPs) som hadde samlet seg tidligere på året for å støtte Corbyns kandidatur til ledervervet hadde ingen tilgang til de tradisjonelle mobiliseringsverktøyene innenfor partiet som kunne gi kampanjen en sterk start. I tillegg var mange nøkkelpersoner i partiet direkte fiendtlige mot Corbyn. Mange som hadde signert sin støtte gjorde det bare for å sørge for debatt i partiet og hadde ingen planer om å stemme på ham. For mange i Labour, særlig i parlamentsgruppen, var problemet Corbyns langvarige tro på renasjonalisering av industri og tjenester og på ensidig nedrusting av atomvåpen. Andre mente at Labour aldri ville komme tilbake til makten under hans lederskap. Alle i partiet (inkludert Corbyn selv) var svært overrasket over mobiliseringen blant fagforeningsfolk, misnøyde parti-medlemmer og unge aktivister som ble utløst da hans kandidatur ble kjent. Fra tidlig av trakk Corbyn hundrevis – etter hvert tusenvis – av mennesker både innenfra og utenfra partiet til sine åpne folkemøter. Hvordan kunne dette skje?

Forandringens røtter: Sinne og aktivisme trengte en politisk stemme

For å sammenligne med Tony Benn – venstreradikaleren som var bare 2% unna å seire over høyrefløykandidaten Denis Healey i nestledervalget i 1981 – var Storbritannia i 2015 uten sterke fag-, miljø- og «nei til atomvåpen» bevegelser som kunne støtte Corbyns kampanje.¹ Disse bevegelsene hadde blitt nærmest utryddet i Thatcher årene. Det som derimot forelå var et utbredt sinne, rettet ikke bare mot Thatchers politikk men også mot Tony Blair og de påfølgende regjeringene. Mange lokalsamfunn og deler av arbeiderklassen har ennå ikke kommet på fote igjen etter finanskrisen i 2008-2009.

I mangel av et parti som var villig til å stå opp for arbeiderklassefolk, begynte mange som led under nyliberalistisk politikk å organisere seg selv på ulike vis. I de siste ti-årene har et mangfold av spredte, lokale initiativer blomstret i kampen mot klimaendringer, konsernmakt og økt ulikhet og fattigdom. Et eksempel er gjenopplivingen i London av Industrial Workers of

the World (IWW), kjent som «the Wobblies». På midten av 1990-tallet begynte IWW å organisere arbeidere fra den voksende andelen av befolkningen, mange av dem kvinner, med usikre arbeidskontrakter og deltidsjobber. IWW presset de større og etablerte fagforeningene til å støtte disse arbeiderne og til å få Labour til å prioritere kampen mot utrygge arbeidsvilkår.

Minner spilte også en politisk rolle, minner om hva som hadde vært mulig, men som ble blokkert av Thatcher og knust av Blair. Unge aktivister begynte å samle arkiver om kampene fra fortiden. F. eks. bevegelsen av kvinner i områdene der kullgruvearbeiderne streiket i 1984-1985, en streik som ble knust i lag med fagforeningene og ledet til stengingen av gruver over hele landet. Dessuten det radikale bystyret for stor-London, Greater London Council, ansvarlig for arealbruk og transport, oppløst og nedlagt av Thatcher i 1986. En ny generasjon intervjuet nøkkelpersoner fra den tiden, gravde fram viktige dokumenter og gjorde dem tilgjengelig for bruk i skoler og lokalsamfunn.²

Like viktig var det at relasjoner bygget på tillit og kameratskap hadde overlevd under overflaten. Mennesker som hadde blitt desillusjonert når det gjaldt staten, hadde fortsatt et håp om endring og var involvert i sosiale bevegelser for å realisere forandringer. Fra disse bevegelsene boblet det fram kilder til energi, visjoner og fellesprosjekter som ble forsterket da muligheten for radikale endringer dukket opp med Corbyns lederkampanje. Disse bevegelsene ble en uvurderlig ressurs og organisatorisk ryggrad for den nye generasjonen av Labour-aktivister. Deres energi, erfaringer og kunnskap når det gjaldt sosiale medier og aktivistnettverk med flat struktur, kunne enkelte ganger skape spenning og kulturkonflikt i kretsene rundt Corbyn. Men kombinasjonen av gamle og nye krefter viste seg å gi stor effekt.

Labours historiske kompromiss med kapitalisme

Viktig var også en utilsiktet konsekvens av Thatchers seier over fagbevegelsen. Mens hun klarte å drastisk innskrenke fagbevegelsens innflytelse i britisk politikk, så bidro hennes besluttsomme forsøk på å utslette alle spor av sosialdemokratiske etterkrigstiltak – det hun anså for å være «sosialisme» – til å radikalisere mange fagforeningsmedlemmer. Dermed brøt hun i stykker fundamentet for Labours konservative kompromiss med kapitalisme. Dette kompromisset var et skjult bolverk mot endringer i britisk politikk også i perioder med størst ulikhet og folkelig sinne, som i mellomkrigstiden fra den store generalstreiken i 1926 og opp gjennom depresjonen i 1930-årene.

Den marxistiske intellektuelle og historiker Ralph Miliband, faren til de to tidligere Labour ministrene David og Ed Miliband, gir den mest troverdige innsikten i konservatismen til Labour, trass i spredte tilløp til radikalisme. Sentralt i hans analyse, som han la fram i boka *Parliamentary Socialism* (1961), var begrepet «parliamentarianism»³ som viser til konservatismen i

partiets struktur så vel som til dets ærbødige forhold til den britiske staten. Han skriver at partiets stiftelsesmanifest, *Labour and the New Social Order*, inneholdt ingen forpliktelser til konstitusjonelle reformer som ville demokratisere den britiske staten. I stedet forsikret manifestet velgerne om at politikken for offentlig eierskap og redistribusjon ville gjennomføres ved hjelp av Storbritannias parlamentariske monarki.⁴ I Milibands analyse ble denne «parliamentarianism» styrket av sektororientert klassesamarbeid der fagforeningene var opptatt av lønn og arbeidsplasspørsmål, mens all politikk knyttet til offentlig velferd, skatt, industriutvikling, økonomi og utenrikssaker ble delegert til parlamentsgruppen. Denne utgjorde et selvstendig parti i partiet og ble offisielt kalt Parliamentary Labour Party. Milibands begrep «labourism» viser til ideen om at Labour Party var et redskap for sektororientert og korporativ forståelse av interessene til de fagorganiserte arbeiderne, og dette avspeilte «fagforeningenes økende integrering i den moderne kapitalismens rammeverk».⁵

Etter Thatcher sitt vedvarende angrep på fagbevegelsen, er forholdene blitt helt andre. Dette, sammen med nyere former for uformell «folkelig ulydighet», koordinert og spredt gjennom sosiale medier, førte til et sammenbrudd for den tradisjonelle alliansen mellom Parliamentary Labour Party og ledelsen i fagbevegelsen. Corbyns seier i ledervalget var mulig takket være et sinne som hadde ulmet lenge blant fagbevegelsens medlemmer, ikke bare mot Thatchers politikk men også mot fortsettelsen av denne under Blairs «New Labour» regjering. Ledere i fagbevegelsen enten delte sinnet, slik som Len McCluskey i Unite, eller klarte ikke å stoppe det, slik som Dave Prentis i UNISON. Begge disse tunge fagforbundene ga sin støtte til Corbyn i ledervalgene.⁶

Dessuten, i Ed Milibands tid som partileder ble kontrollen som Blair og hans team hadde over partiet til dels løsnet – slik at venstrekandidater igjen kunne slippe fram i partiet. I tillegg ble reglene rundt ledervalg endret – fagforbundene avga ikke lenger stemmer i en samlet blokk. I stedet for å gi «moderate» medlemmer en stemme uavhengig av sin «ikke-representative» ledelse, slik Tony Blair hadde antatt, gjorde dette at de fagorganisertes sinne fikk friere utløp. Nesten 100.000 medlemmer i fagbevegelsen meldte seg inn i partiet, og enda flere registrerte seg som sympatisører med rett til å stemme ved ledervalg.

For å forstå venstreorienteringen til misfornøyde fagforeningsfolk er det viktig å påpeke at Blair og hans tilhengere hadde overvurdert i hvilken grad Thatchers seier over fagbevegelsen betydde en utbredt støtte til hennes individualisme og markedsorienterte verdier. De feilvurderte styrken til sosialdemokratiske verdier som solidaritet, gjensidighet og likestilling. Disse verdiene hadde ikke forsvunnet, men hadde funnet nye uttrykk, som i nabolagsforeninger. Erfaringen med innstramning, deregulering og privatisering

påtvunget av de konservative regjeringene radikaliserer de som deler sosialdemokratiske verdier.

En ny form for partiledelse og partimedlemskap

Populariteten til Corbyn skyldes ikke at han er en karismatisk leder med følgere som forventer at han skal løse deres problemer. Han utgir seg ikke for å være en del av den paternalistiske teknokratiske eliten som antar å vite best hva folk trenger. I stedet har han gjennom tretti år som parlamentsmedlem vært den som samarbeider med folk og støtter dem, i deres egen organisering for å hjelpe hverandre og løse problemer. Troen på folk, deres kunnskap og kapasitet representerer et brudd ikke bare med arbeiderforakten til høyrepolitikkerne, men også med paternalismen til Labourpolitikere, venstre eller høyre. Dette står i dramatisk kontrast til Theresa May som alltid framsto som ukomfortabel i møtet med vanlige folk.

Labours nye medlemmer og støttespillere har vært kilden til Corbyns motstandsdyktighet i møte med besluttsomme angrep fra parlamentsgruppens høyrefløy og dens apparat.⁷ De nye aktivistene er formet mindre av det indre partilivet og mer av kamper lokalt for å skape forandring – i en tid der den politiske klassen insisterte, med Thatcher, at «det finnes intet alternativ». Corbyn anerkjenner at den bevegelsen han har gitt en stemme til er minst like viktig, og kanskje enda viktigere, enn ham selv.

Corbyn-effekten brakte inn aktivister usikre på partiregler og som deler hans visjon om igjen å gjøre Labour til en sosial bevegelse. Han oppmuntrer kontinuerlig sine tilhengere til å ta politikk i egne hender og vinne lokale seire nå, mens han driver kampanje for en Labour-regjering i fremtiden.

Parlamentsvalgene i 2017

Hans overlegne seier i to avstemninger om partiledervervet, og hans suksess med å øke Labours oppslutning i parlamentsvalgene i juni 2017,⁸ har vist at hans lederskap har troverdighet blant velgerne og har gitt hans tilhengere tillit til sine egne måter å drive valgkamp på.

Dette er en betydelig endring ettersom Labour, slik Ralph Miliband påpekte, har vært primært et parlamentarisk parti; lokallagene var lite mer enn dets valgkampmaskin. Dette skiftet er i tråd med Corbyn sin valgkampstrategi drevet fram av lokalaktivister. Valgkampen retter seg inn ikke mot «moderate» stemmer, men mot de misfornøyde særlig blant unge folk som ofte ikke stemmer ved valg. Denne valgkampstrategien har blitt forsterket av partiets utnevnelse av lokalsamfunnssekretærer over hele landet.

Corbyn har vært støttet opp av Momentum, en grasrotsorganisasjon som ble stiftet like etter at han vant ledervalget. I 2016 ble Momentum en egen medlemsorganisasjon, men fra 2017 av krever den at medlemmene også er medlemmer i Labour, selv om det her vises fleksibilitet. Fra januar 2018

fantas det mer enn 170 lokallag i Momentum, og i april 2018 hadde organisasjonen 40.000 medlemmer.⁹ En lokal organisator i Momentum, John Taylor fra Teeside i nordøst England, forklarte:

«Momentum aktivister blir ansett for å være aktive i lokalsamfunnet heller enn på partimøter (...) Momentum jobber med lokalsamfunnsgrupper, fagforeningskampanjer, en sosialistisk klesbyttebank, en sosialistisk bokhandel og mer».¹⁰

Ved parlamentsvalgene i juni 2017 fikk Labour 60% av stemmene fra velgere under 30, opp fra 36% i 2015. Det var også en 13% økning i valgdeltakelsen i aldersgruppen 18-24. Ved lokalvalget våren 2018 var Labour jevnt med de konservative etter å ha ligget 3% bak ved parlamentsvalget året før. Valgdeltakelsen blant unge folk er veldig lav i lokalvalg. Lokalvalg skaper lite debatt og få muligheter til den type valgkamp, drevet av unge folk, som Corbyn kunne ha benyttet seg av i et parlamentsvalg. Partiet har kartlagt resultatene og funnet samsvar mellom velgeroppslutning og graden av sosialbevegelsesaktivitet i området. Framover kommer partiets nye lokale sekretærer til å konsentrere seg om lokalsamfunn hvor partiets involvering i hverdagskamper er svak.

Ny sosialistisk økonomisk politikk

Ikke bare ny medlemsmasse, men også ny politikk er det som karakteriserer Corbyns Labour. Politikken ble fremlagt i manifestet som Corbyn i juni 2017 gjennomførte en vellykket valgkamp på grunnlag av. Det sentrale temaet er å gjenopprette sterke former for statsinngripen og kontroll over samfunnets infrastruktur – som inkluderer telekommunikasjon, transport, energi og vannforsyning. Konkurransetsetting skal avvikles og tjenester skal tilbakeføres og underlegges offentlig administrasjon.

Etter 2017 valgene har ulike arbeidsgrupper rundt Corbyn og hans skyggefinansminister John McDonnell videreutviklet politikk på «nye former for offentlig eierskap», der de trekker lærdom fra alle tidligere, til nå mislykte, forsøk på å iverksette en radikal næringsstrategi. Heretter skal ekte omforming av økonomien bygges på makt utøvd av de organiserte produsentene innenfor produksjonen, ikke bare på formelt eierskap over produksjonsmidlene. Slik makt nedenfra – fra arbeidere og tilliggende lokalsamfunn – trenger å bli støttet av statsinngrep, men dets særtrekk er at det involverer makt som en forandrende kraft bygd på den praktiske kunnskapen og selvorganiseringen blant arbeidsfolk. Dette samsvarer med en visjon om en venstre-regjering som muliggjør, heller enn erstatter, kreativt samarbeid mellom arbeidere og konsumenter. En forutsetning for visjonens suksess er direkte omforming av produksjon, ikke kun radikale former for redistribusjon.

Manifestet av 2017 forpliktet seg til å styrke arbeidernes eksisterende omformende kapasiteter. For eksempel går det inn for å fordoble kooperativ-

enes andel av økonomien gjennom en nasjonal investeringsbank og regionale utviklingsfond øremerket denne sektoren, og gjennom å vedta egne lover for kooperativt eierskap. Også viktig og spesielt innovativt er det å sikre arbeid-eres rett til å eie, ved å gi de ansatte forkjøpsrett hvis bedriften er til salgs.

Det er flere andre forpliktelser til å gjenopprette og utvide offentlig eier-skap, som kan potensielt kombineres med deltakende former for kontroll. Slik kan en unngå paternalismen som kjennetegnet Labours regjering etter andre verdenskrig ledet av Clement Attlee, som leverte imponerende tiltak for sosial velferd, men mislyktes i å støtte radikal endring av sosiale relasjoner i hverdagen – i arbeid, familie, lokalsamfunn og offentlig tjeneste-ying. Under partikonferansen i januar 2018 erklærte John McDonnell: «Vi bør ikke prøve å gjenskape de nasjonaliserte industriene fra fortiden (...) Vi kan ikke bli nostalgiske overfor en modell som bygde på en altfor fjern, altfor byråkratisk bedriftsledelse». I stedet, sa han, vil en ny type offentlig eierskap bygges på prinsippet om at «ingen vet bedre hvordan disse industriene skal styres enn de som tilbringer sine liv i dem».¹¹

Utfordringer – gamle og nye

Corbyn har møtt mye opposisjon innenfra i partiet – fra tilhengerne av Tony Blair og hans etterfølger Gordon Brown som identifiserer seg med de globale elitene, så vel som fra den tradisjonelle høyrefløyen i Labour Party som føler seg sterkt knyttet til nasjonalstaten. Kraften som binder kritikerne sammen er deres innbillig av å eie partiet etter at Blair knuste venstrefløyen i 1990-årene. De er overbevist om at Corbyn urettmessig har frarøvet dem dette eierskapet.

Fra det øyeblikket han ble valgt til leder, har høyre og sentrum-høyre i parlamentsgruppen brukt enhver anledning til å angripe og udmyke ham, fra å stille spørsmålstejn ved hans lojalitet til dronninga (ved å vise til hans angivelig manglende evne til å synge nasjonalsangen) og hengivenhet til nasjonal sikkerhet (ved å påpeke hans medlemskap i Kampanjen for atom-nedrustning) til anklager om antisemittisme basert på hans støtte til palestineres rettigheter. Mainstream mediene har hisset til og forsterket disse angrepene. Corbyns lederskap i framtiden avhenger i stor grad av evnen han og hans tilhengere kan overvinne eller i det minste marginalisere den interne opposisjonen – samt forberede seg på å regjere med sterk opposisjon særlig fra finanskapitalens krefter som vil gå løs på ham da.¹²

Den pragmatiske høyresiden, representert ved organisasjonene Progress og Labour First, har langsomt kommet seg over sjokket med Corbyns seier men vet ikke hva den skal gjøre framover. Mange av vanskelighetene deres ligger i at de ikke forstår den nye medlemsmassen. De etterlikner Blairs forakt for dem som stemte på Corbyn ved å avskrive dem som «trotter» (enda trotskistiske grupperinger i partiet er små) eller som lettmanipulerte ung-

dommer, som betraktes som ubrukelige fordi de aldri har gått fra hus til hus for å fiske stemmer slik de «moderate» i partiet smykker seg med.

Dette endret seg etter valgene i juni 2017, da partiets trofaste begynte å legge merke til den avgjørende rollen som det energiske mobiliseringsarbeidet til nye medlemmer spilte. Parlamentsmedlem Wes Streeting fra organisasjonen Progress sa åpent på dens konferanse i 2018:

«Vi gjorde den forferdelige feilen å slå idealistiske, energiske og unge nye medlemmer som ønsker å forandre verden, i hartkorn med gamle hardbarkede trotskister fra 1980-årenes fraksjon Militant som ønsket å ta opp igjen den interne kampen... Altfor lenge nå har vi ikke bare vært uten regjeringsmakt, vi har også vært uten svar».¹³

To saker har imidlertid vært en vedvarende kilde til splittelse av partiet: Brexit og antisemittisme. Disse spørsmålene har blitt utnyttet av det New Statesman kommentatoren Stephen Bush har kalt «heslig opportuniste» fra Corbyn skeptikernes side. Imidlertid følger ikke uenigheten et enkelt venstre-høyre skille.

Brexit og all-europeisk venstresamarbeid

Corbyns posisjon i 2016 avstemningen om Brexit var «Forbli for å reformere Europa», enda mange mener han kunne ha vært mer overbevisende. Han har aldri vært en helhjerta tilhenger av EU, mye på grunn av den nyliberale basisen for unionsavtalene. Han vurderer at EUs vektlegging av markeds-konkurranse vil begrense hans visjon om en renasjonalisert sosialistisk økonomi. Han har med rette ønsket å dempe Europa-spørsmålet og heller fokusere på bolig, sysselsetting, fattigdom og regional utvikling, som etter år med industriell nedgang og oppgivelse skapte støtte for Brexit i nord-England. Denne strategien gjorde jobben sin ved valget i 2017. Men mange både på høyre og venstre side tror at siden Theresa May ikke klarte å forene partiet sitt, så må Labour – og særlig Corbyn – innta et klarere standpunkt.

Corbyn opprettholder det internasjonaltiske perspektivet som lå bak hans støtte til «Remain»-kampanjen:

«Ved å arbeide sammen på tvers av kontinentet, kan vi utvikle våre økonomier, beskytte sosiale og andre menneskerettigheter, handtere klimaendringene, og slå ned på skattesvikere. Du kan ikke bygge en bedre verden med mindre du engasjerer deg i verden, skaper allianser og sørger for forandring».¹⁴

Han og McDonnell går nå inn for en strategi overfor EU som maksimiserer fordelene for arbeidsfolk ved å ha tilgang til de europeiske markedene – tollfri handel, samsvarende standarder inkludert for miljø, helse og arbeidervern, sikring av arbeidsplasser – uten å akseptere alle EU-reglene så som fri bevegelse av arbeidskraft. Derfor er deres plan for regjeringen å forhandle fram en tollunion, som ville overvinne problemet som en hard Brexit ville skape i

grensene med Irland. Momentum har uttrykkelig bestemt å ikke innta noe standpunkt til Brexit. Corbyn og hans team forplikter seg til en styrking av samarbeidet med venstrepartiene i Europa. Labour-aktivister i Another Europe, en koalisjon av progressive som argumenterer for «Remain and Reform» og som inkluderer medlemmer av Green Party, tror Labour vil miste vitale stemmer fra «remainers» med mindre det blir mer positiv til Europa. De håper å overbevise partiet om å forfølge mulighetene for å reformere Europa og dermed takle internasjonale utfordringer. De arbeider for et parti-vedtak som støtter en folkeavstemning over regjeringens Brexit-avtale, dersom denne klarer å forhandle seg fram til en – noe som virker stadig mer usannsynlig.¹⁵

Anti-semittisme og støtte til palestinske rettigheter

Påsken 2018 ble bruk av levende ammunisjon for å skyte mot seksti uvæpnede demonstranter på Gaza-Israel grensen skjøvet vekk fra førstesidene. I stedet dukket den kontinuerlige anklagen mot Labour opp igjen: partiet er gjennomsyret av en anti-semittisme som Corbyn angivelig ikke gjør noe med. Et beundringsverdig særtrekk ved den jødiske befolkningen i England er levende og fornuftige debatter, alt avspeilet i Labour Party. Etter at Corbyn, en sterk forsvarer av palestinske rettigheter, har blitt leder og muligens den neste statsministeren, har debatten snudd og blitt giftig. Ifølge Oxford professor i rettsvitenskap, Stephen Sedley, ønsker «grupper som Jewish Labour Movement å fordrive pro-palestinske grupper som Jewish Voice for Labour ved å stigmatisere dem, og Corbyn med dem, som anti-semittiske».¹⁶ Sedley tilføyer: «Det er også en stedfortrederkrig der utenforstående organer som Board of Deputies of British Jews og Jewish Leadership Council blander seg inn, hjulpet av generøs mediedekning».¹⁷ Jonathan Arkush, tidligere leder av nevnte Leadership Council, ble sitert fra et intervju med Daily Telegraph der han sier: «Å delegitimere staten Israel er anti-semittisk»¹⁸.

Det må tilføyes at som svar bestilte Corbyn en undersøkelse, ledet av Shami Chakrabarti, Labour Party medlem av House of Lords, som rapporterte i 2016 at det ikke var hold i anklagene. I tillegg har parlamentets komité for innenrikssaker levert en rapport som slår fast at tre firedeler av alle anti-semittiske opptrinn foregår på ytterste høyre flanke i det politiske spektrum. En YouGov spørreundersøkelse i 2017 viste en nedgang siden 2015 i andelen Labour-velgere som støttet anti-semittiske utsagn. Undersøkelsen avslørte dessuten at de andre partiene, bortsett fra Liberaldemokratene, hadde en vesentlig høyere andel velgere beredt til å bifalle slike utsagn.¹⁹

Hva nå?

Til tross for sine kritikere leder Corbyn et Labour Party som fornyer seg selv. Det vokser eksponentielt med innslusingen av en ny generasjon aktivister

som forkaster den politiske klassen. De har brennende energi og ønske om å endre verden, ved starte her og nå. Slik sett er Labour Party unikt blant de sosialdemokratiske partiene i Europa, som opplever generell nedgang. Hvordan vil det gå videre?

Drevet mer av energien – eller noen ganger av desperasjonen etter å få slutt på det nyliberale marerittet – fra sine forskjellige støttegrupper heller enn av en bevisst strategi, har Corbyn gjentatte ganger skapt egne allianser: en sammenvekst av sprikende men stae krefter fra gamle Labour, nye kreative grupper som arbeider under prekære og superutbyttede forhold, samt den rettsløse underklassen i den globaliserte digitale økonomien.

Denne nye «sammenveksten»²⁰ – partene er for forskjellige til å kalle den en koalisjon – danner grunnlaget for enhet om partiformål og for valgsuksess. I disse årene blir de unge kreative møtt av utålelige boligkostnader og studiegjeld. Sammen med aktivister for offentlige tjenester og sosialt forankret næringsliv lokalt skaper de et Labour for det 21. århundre, et Labour som allerede har bevist at det kan forenes for å utfordre innstramming, privatisering og konservativt styre.

Et slående trekk ved Corbyns strategi for å bygge opp denne enheten er å vinne seire her og nå heller enn å rette all energi inn mot å overta regjeringen. Hans kontor har skapt Community Wealth Building Commission – med ordførere fra kommunene, fagforeningsledere fra offentlig sektor, partiaktivister, sosiale aktiviteter og folk fra universitetene – for å fremme initiativer som skaper fellesskapsrikdom: anstendige lokale jobber med lønn en kan leve av, kooperativer, ingen privatisering. På en måte prøver Corbyn og Momentum å bygge folks egeninteresser rundt fellesskapsrikdom, akkurat som Thatcher gjenskapte Det konservative partiet ved å bygge en materiell basis for privatrikdom, gjennom privatiseringer og markedspolitikk. Corbyn tilbringer minst to dager i uka vekk fra parlamentet for å tale på møter, besøke lokale valgkretser og bli kjent med grasrotinitiativer rundt om i landet. Det gir et signal om hvor han mener enhet må bygges.

Splid i Parliamentary Labour Party kan bare leges ved å styrke partiet lokalt i form av nye «sammenvekster». Mange tidligere Corbyn skeptikere har blitt lojale av pragmatiske årsaker i denne prosessen. Momentums tilnærming er generelt å ønske denne utviklingen velkommen. I en tid hvor ytre høyre vokser over hele Europa delvis på grunn av et fallende sosialdemokrati, står altfor mye på spill til å la ideologiske uenigheter holde de konservative ved makten. Medlemmer på begge sider av Corbyn-skipet innser dette. Fra hvor vi sitter nå, ser det ut som at Labour har sine beste sjanser på mange år – men etter det kommer de virkelige utfordringene.

Oversatt fra engelsk av Joachim Huby og Einar Braathen

NOTER

- 1) Et unntak var Stop the War Coalition. Medlemmer herfra var en viktig del av Corbyns aktivistnettverk.
- 2) Se «The Greater London Story 1981-1986», tilgjengelig på: www.glcstory.co.uk
- 3) Siden Miliband tar for seg noe helt annet enn «parliamentary system», på norsk parlamentarisme, som betyr at en regjering må ha direkte eller indirekte støtte fra parlamentet, beholder vi her Milibands begrep «parliamentarianism». – *O.a.*
- 4) Ralph Miliband, *Parliamentary Socialism: A Study in the Politics of Labour*, George Allen & Unwin, London 1961.
- 5) *Ibid.*, 13-14.
- 6) Den fulle historien om fagforeningsstøtten til Corbyns lederkampanje er levende fortalt i Alex Nunns, *The Candidate: Jeremy Corbyn's Improbable Path to Power*, 2nd ed., OR Books, New York 2018, s. 141-62.
- 7) Corbyns tilhengere har nylig vunnet kontroll over det nasjonale partiapparatet – skjønt fiendtlig innstilte medlemmer forblir i ledende posisjoner i mange regionale kontorer.
- 8) 36.9% av stemmene, fram fra 30.4% ved foregående valg og beste resultat for Labour siden 2001. – *O.a.*
- 9) «National coordinator's report», Momentum, 2.juni 2018.
- 10) Intervju med forfatteren, mai 2018.
- 11) Se: <https://www.opendemocracy.net/en/opendemocracyuk/new-economics-of-labour/>
- 12) Slik Syriza opplevde i Hellas. Se Leo Panitch and Sam Gindin, *The Socialist Challenge Today: Syriza, Sanders, Corbyn*, Merlin, London 2018.
- 13) Se: <http://www.progressionline.org.uk/2018/05/05/moving-labour-forward-together>
- 14) Se: <http://jeremycorbyn.org.uk/articles/jeremy-corbyn-my-speech-at-senate-house>
- 15) På tidspunktet da dette nummeret av *Vardøger* blir sendt til trykkeriet (august/september 2019), fortoner det seg enda mer usannsynlig at regjeringen klarer å forhandle seg fram til en avtale med EU. Storbritannias nye statsminister, Boris Johnson, lover å ta landet ut av EU 31.oktober 2019 selv om det skulle skje uten en avtale. Høyre regjeringen foretrekker en «no-deal» eller «hard» Brexit. – *O.a.*
- 16) Stephen Sedley, «Labour and Anti-Semitism», *London Review of Books*, May 10, 2018, tilgjengelig på <https://www.lrb.co.uk/v40/n09/stephen-sedley/short-cuts>
- 17) *Ibid.*
- 18) Se: <https://www.theguardian.com/news/2018/may/30/jeremy-corbyns-views-could-drive-jewish-people-from-uk-leader>
- 19) Som rapportert hos Sedley, «Labour and Anti-Semitism», *op. cit.*
- 20) Wainwright bruker begrepet «coalescence» som vi har oversatt til «sammenvekst», forskjellig fra en bevisst inngått koalisjon («coalition»). – *O.a.*

AGORA

NYTT NUMMER 3-4, 2019 (UTKOMMER SEPTEMBER 2019)

tema: KRITISK TEORI FRA SØR

I forlengelsen av debatten om «avkolonisering av akademia» presenterer og diskuterer denne utgivelsen kritisk teori fra Asia, Afrika, Latin-Amerika og Karibia.

Artikler av Sindre Bangstad (om Stuart Hall), Stein Sundstøl Eriksen (Vivek Chibber og Subaltern Studies), Louisa Olufsen Layne (Kamalu Brathwaite), Kristen Nordhaug (Hu-fung Hung), Hans Jacob Ohldieck (nybarokken i Latin-Amerika) og Thomas Stølen (Hegel, Adorno og eurosentrisme). Oversatte tekster av Achille Mbembe (Kamerun), Uma Narayan og Sudipta Kaviraj (India) og Enrique Dussel (Argentina).

ANDRE TEMANUMRE AV AGORA MED UTGANGSPUNKT I KRITISK TEORI, OG SOM FORTSATT KAN BESTILLES:

nr. 4, 2009: Axel Honneth • nr. 1, 2012: Jürgen Habermas • nr. 2-3, 2012: Slavoj Žižek
nr. 1-2, 2014: Freud • nr. 3-4, 2014: Rasisme • nr. 2-3, 2015: Nancy Fraser
nr. 2-3, 2016: Globalisering • nr. 2-3, 2017: Walter Benjamin.

ABONNER PÅ AGORA!

Neste årgang (2020) blir som følger:

Nr. 1-2, Populisme

Nr. 3, Foucault og nyliberalismen

Nr. 4, Kritisk analytisk filosofi

NYE ABONNENTER
FÅR TRE GAMLE NUMMER
AV AGORA ETTER FRITT VALG

se oversikt på www.agorajournal.no

Send e-post til:
journals@universitetsforlaget.no

AGORA SELLES I NARVESEN, TRONDHØM,
UNIVERSITETSBOOKHANDLENE ELLER
BESTILLES I EN LOKALE BOOKHANDLER.

Agora har i 20 år vært et gresk sted i konsensus-Norge. To sitater:

«Ut fra de amerikanske universitetene trenger det seg av og til spredte, halvvalte, men umiskjennelig fortsatt menneskelige stemmer.» (Fidel Castro)

«Nå til dags er det lettere å få tak i en fullkommen ektefelle enn en dannet samtalepartner med historisk-filosofiske kunnskaper.» (Ernst Jünger)

Georg Johannesen

«Agora får oss til å se en gang til på kunnskapen vi hevder å ha og hva vi mener å vite, om samfunn og politikk, og om kunnskapsproduksjonen selv. Umiddelbart er Agora et totalt unyttig tidsskrift, og det er derfor jeg abonnerer på det.»

Cathrine Holst

www.agorajournal.no